

Virtuális síremlékek a kapcsolatépítő portálon

Utolsó mosoly a világhálóról

A jelenlegi, megközelítőleg 1,7 millió iwiw-tag között vannak olyanok, akik regisztrációjuk óta elhunytak. Akadnak közülük, akiknek adatlapjára ismerőseik, családtagjaik haláluk után is belépnek. Másoknak emlékdalt készítenek tisztelői.

Vannak, akik „benn ragadnak”, mások emlékét családjuk, ismerőseik gondozzák haláluk után a kapcsolatépítő portálon. Az iwiwet böngészve jó néhány szegedi illetőségű, tragikus hirtelenséggel elhunyt fiatal egykori fotója mosolyog a böngészőre.

Fennmaradt a kapcsolatépítő portálon a szegedi Sun City együttes frontemberének, Wiegand Gyulának az iwiw-es adatlapja, aki tavaly szeptember 3-án hunyt el autóbalesetben Horvátországban. Az utolsó belépés a zenész oldalára nyolc nappal halála után történt. Azóta jelszavával senki nem jelentkezett be a rendszerbe. Ugyanakkor tisztelői – szintén a kapcsolatépítő portálon – létrehoztak egy „Wiegand Gyuszi Emléklklubot”, így ápolva a tehetséges muzsikusi emlékét. Eddig 288 tagja van. – Nem tudatosan nem vettük le Gyuszi adatlapját, nem is volt időm ezzel foglalkozni. Szerintem nem zavar senkit, vagy ha igen, az mondja el nekem az okát, amiért le kellene venni innen. A belépőkódját egyébként sem tudom. A múltó emlékeztetéseiről, az emléklubról azt tudom mondani, hogy nagyon jólesik nekem és családom minden tagjának látni, hogy ennyien szerették személyét és munkásságát, ami Gyuszinak az élete volt, amitől liktett – fogalmazott Wiegand Tibor, a Sun City egykori énekesének öccse.

Tavaly december 23-án hajnalban három fiatal hip-hop zenész vesztette életét az algyői hídon, amikor kocsijuk megcsúszott a jeges úton, és egy velük szemben közlekedő kisteherautóval ütköztek frontálisan. Egy fellépésről tartottak hazafelé. A balesetben elhunyt 28 éves szegedi S. Csaba (DJ Kwikka) és a hódmezővásárhelyi 26 éves K. Árpád adatlapja szintén megtalálható a portálon.

A POSTAFIÓK TÖRLŐDIK

Néhány hete lépte át a hárommillió határt az egyik legnagyobb hazai ingyenes levelezés programban regisztrált postafiókok száma. Ez a szám az aktívan használt címetek jelöli, tehát nem tartalmazza azokat a postafiókokat, amelyekbe több mint három hónapja nem lépett be tulajdonosa. Ezek ugyanis automatikusan törölődnek. A hárommillió aktív cím mögött felmérések szerint 1,5-1,7 millió felhasználó áll. Az első egymillió postafiók öt év alatt jött létre, az újabb egymillió regisztrálására már csak két évre volt szükség. A két- és hárommillió darab postafiók kialakítása között pedig kevesebb, mint egy év telt el.

Árpád utoljára a halála előtti napon nézett fel az iwiwre, Csaba oldalán személyes jelszavával karácsony napján jelentkezett be valaki. A szegedi fiatalembernek Hajnal Dániel emlékező adatlapot is készített a portálon. – Kwikkát bulikból ismertem. Fesztiválokon zenélt, én a képet húztam a zene alá. Tulajdonképpen „kollégák voltunk”. Fontosnak éreztem létrehozni egy profilt neki, ami olyan mint egy virtuális síremlék. A 21. században élünk, ma minden virtuális. Ez a saját ötletem volt. Azért az emberért, akit ilyen fiatalon elvesztünk és ennyi mindent kaptunk tőle, ez a minimum, amit tehettem. Természetesen mindig őrizni fogom-fogjuk az emléket – mondta Hajnal Dániel.

Az iwiw üzemeltetői egyébként nem szívesen törölnek, még elhunyt felhasználót sem, mivel az ellentétes a szájit szellemiségével. Ha valaki azonban kifogásol egy-egy adatlapot, akkor annak utánanéznék. Az iwiwnek nagyjából 1,7 millió tagja van.

K. G. G.

Világháborús motorkerékpár is áll egy balástyai asztalos garázsában

Féltve őrzött veteránok

Oldalkocsisok. A német BMW és az orosz Ural M63-as

Fotó: Karnok Csaba

Különleges veteránjárműveket rejt a balástyai Palotás Sándor garázsa. Egy működőképes második világháborús BMW-t és egy orosz Ural oldalkocsis motorkerékpárt is láthatunk gyűjteménye féltve őrzött darabjai között.

Amikor Balástyán beléptünk Palotás Sándor házának kapuján, a látványtól furcsa érzés kerített bennünket a hatalmába: mintha hatvan évet utaztunk volna vissza az időben. Egy második világháborús BMW és egy orosz Ural M63-as oldalkocsis motorkerékpár állt az udvaron. Utóbbi az üzemképes rádió adó-vevőjével és a hatástalanított golyószórójával valóban élethűnek tűnt. Szinte vártuk, hogy valamelyik melléképület ajtaján kilép egy tiszt vörös csillagos sapkában. Szalutál, és elrobbog a járgánnyal.

De honnan került elő a golyószóró? – kérdeztük a gyűjtőt. – Egy fiatalokból álló társaság rendszeresen járja a levéltárakat, hogy második világháborús csaták helyszínei után kutasson. Ezeket detektorokkal vizsgálják át sisakok, grá-

nátok és egyéb világháborús ereklyéket keresve. Ennek a motornak a golyószóróját a Duna árterében, Pest környékén találták. Csupa rozsdaboglya volt, amikor hozzám került. Négy hónapig áztattam gázolajban, hogy megmozduljanak az alkatrészei – mesélte Palotás Sándor.

A 650 köbciméteres, kéthengeres, négyütemű boxer motoros Ural is cudar állapotban került mostani gazdájához. – Több mint tíz éve, teljesen lerobbant állapotban találtam egy közeli tanyán. Öt évig állt a garázsomban, hozzá sem nyúltam. Veteránbörzéken apránként gyűjtöttem össze a hiányzó alkatrészeit – beszélt egyik kedvencéről a férfi.

– Hogy milyen sebességre képes? – kérdezett vissza. – 60-70 kilométeres óránkénti sebességgel a világ végig el lehet vele menni. Már ha valakinek futja üzemyanagra, ugyanis falánk egy jószág: nyolc liter benzin alatt nem éri be százon. Egyébként sem olcsóság. Egy felújított orosz oldalkocsis motorkerékpárért hatszáz-ezer-egymillió forintot is elkérnek, míg egy eredeti német BMW-ért másfél-kétfélmilliót kell legombolni. Sándor sem

RENDSZÁM A VERDÁN

Egy veteránjármű akkor kaphatja meg az autókлуб által kiállított muzeális regisztrációt, ha a felszerelése és az alkatrészei legalább kilencven százalékban megegyeznek az eredeti típusal. A minősítés után akár forgalomba is helyezhető a verda, ekkor rendszám is kerül rá.

mindjárt ilyen drága járgányokkal kezdte. – Tizennyolc évesen egy Csepellel száguldoztam, majd szintén kétütemű motorjaim: Pannóniám, Danuviám és Tündém is volt. Később kattantam rá a nagyobb, négyütemű, katonai oldalmotoros gépekre – mondta el az asztalosként dolgozó férfi.

Sándor nincs egyedül a hobbitjával Balástyán: a településen huszonnégyen tagjai a veteránjárműklubnak. A társaság nyáron a háromkerékűek találkozója, Bodrogkeresztúrra készül. Sándor családját sem hagyják hidegen a verdák: fia, a tizenegy éves Norbert motoros rendőrnek készül.

HORVÁTH LEVENTE

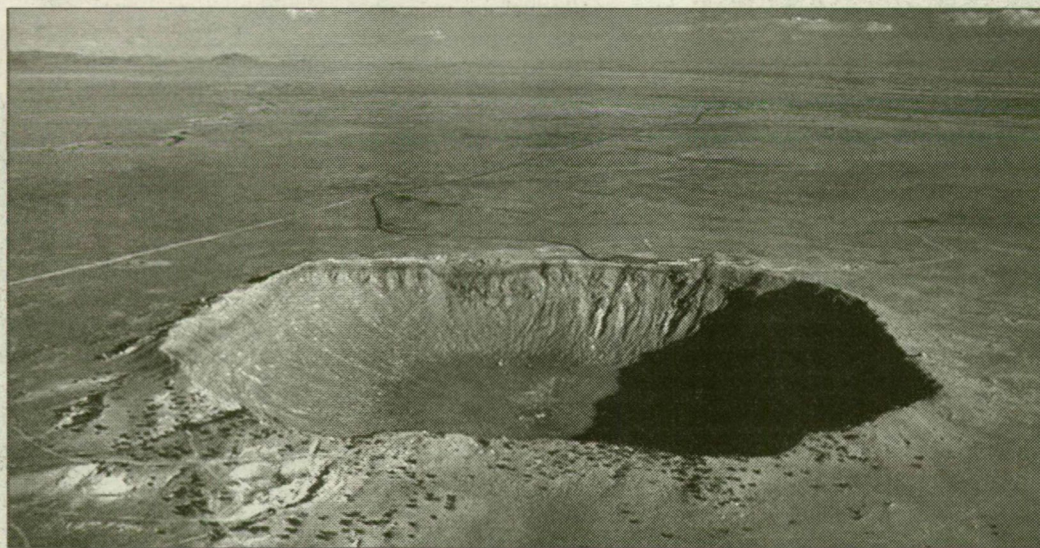
Hat év múlva kiderül, hogy beleszapódhat-e a Földbe az Apophis 2036-ban

Szeged a kisbolygó kutatás hazai fellelegvára

Ha az Apophis kisbolygó találkozik a Földdel, Magyarország-nyi területet is elpusztíthat. A találkozás 29 év múlva, 2036-ra várható. Hat év múlva kiderül: a veszélyes aszteroida becsapódhat-e a Földbe, vagy csak megközelíti – mondja egy szegedi kutató, aki egy kollégájával együtt már könyvet is írt a Földet veszélyeztető kisbolygókról.

Úgy gyűjti a kisbolygókat Sárnecky Krisztián szegedi kutató, az SZTE doktorandusza, mint más a színes kavicsokat. Legálabbis egy munkatársával, Kiss Lászlóval együtt több mint háromszázötven, apróbb-nagyobb aszteroidát, pörgő-forgó égi sziklát fedezett már föl. Egy másik kollégájával, Kereszturi Ákossal együtt pedig könyvet írt a Földet veszélyeztető aszteroidákról, Kisbolygók a láthatáron címmel.

Hogy a kisbolygó kutatás mennyire rohamléptekben halad, mutatja az Apophis nevű aszteroida, amelynek van esélye, hogy 29 év múlva telibe találja a Földet, könyvünk megjelenésekor még földezetlen volt – mondja a fiatal szakember. Az Apophis jó háromszáz méter átmérőjű égi szikla, ha szárazföldre zuhan, Magyarországnyi területet pusztíthat el. Ha az óceánba, még több ember halálát okozhatja, hiszen a becsapódás nyomán sok ezer kilométernyi partvonalon jelentkezhet óriási szökőkőr. Szerencsére 2012-ben és

Óriási kisbolygó-becsapódási kráter a Föld felszínén. Globális tragédiát is okozhatnak a bolygónkkal ütköző aszteroidák

Fotó: DM/DV

2029-ben is megközelíti bolygónkat, akkor azonban nem veszélyesen, csak épp annyira, hogy pontosítani lehessen: 2036-ban tényleg nekünk jön-e, vagy mindössze itt húz el mellettünk, monumentális égi látványosságként.

Tehetünk-e egyáltalán valamit, ha az derül ki, hogy bizony telibe találja a Földet? Nagyon is tehetünk, és a NASA-nak már megvannak a védekezéshez szükséges eszközei. Pánikra tehát semmi ok – hívja föl a figyelmet a kutató. A megoldás: úrszondákat küldeni a kisbolygóra, azok leszállnak a felszínre, ott elkezdik működtetni hajtó-

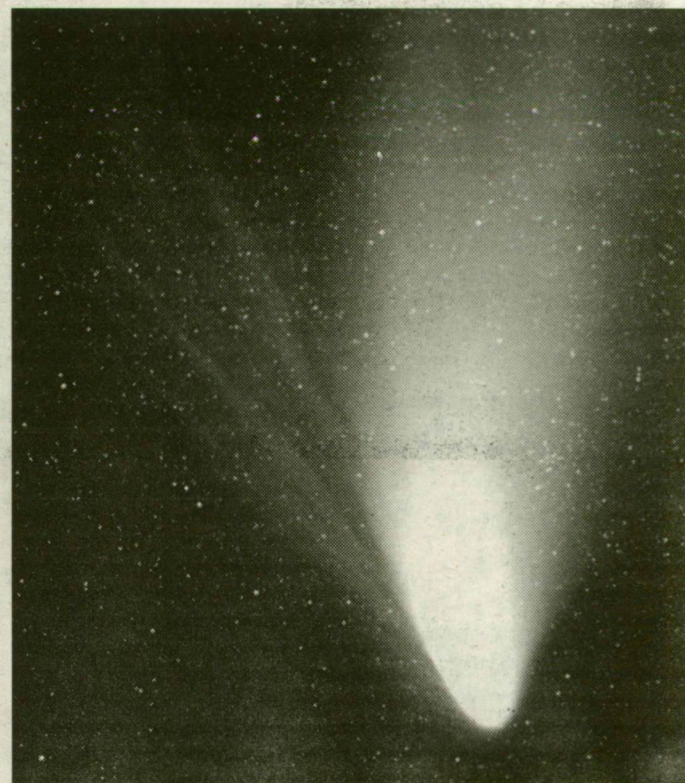
műveiket, „túrátzatják a motort”. Így a szondák – a rakéta-elvnek megfelelően – szépen arébb tolják a kisbolygót, módosítva annak pályáját. S miért nem jó – a sci-fikben gyakran láttott – módszer, a kisbolygó-szétrobbantás? Azért, mert a szét-

robbantott, onnantól kiszámíthatatlan pályájú darabok is lenhetnek veszélyt a Földre.

Másik ösellenése is akad a kék bolygónak – ez pedig a Toutatis. Négy kilométer hosszú, ovális, elnyúlt burgonya méretű ez a Földet rendszeresen megközelítő monstrum. Ha ütközne bolygónkkal, teljes, az egész civilizációra kiterjedő pusztítást végezne. Az eddigi modellezések szerint nem várható, hogy száz éven belül nekünk jön – ugyanez a helyzet a többi, ismert kisbolygóval is. A gond csak az: nem tudjuk, pontosan mennyi is az, ami nem ismert. A NASA célul tűzte ki, hogy 2020-ig földeríti az

JÓINDULATÚ ÉGI SZEGED

Sárnecky Krisztián fedezte föl, Kiss Lászlóval együtt, azt a kisbolygót is, mely a Szeged elnevezést kapta. Az égi Szeged teljesen jóindulatú – nem akar becsapódni a Földbe.

Üstökös is jelenthet komoly veszélyt a Földre, ha túl közel kerül hozzánk

Fotó: DM/DV

összes olyan, 2-300 méter átmérőjű kisbolygót, mely képes országnyi területet is letarolni. Óriási munka: húsz-harminc ezer égitestet kell megtalálni, s eddig ötzetet ismerünk.

Magyar kutatók is közreműködnek a kisbolygó kutatásban. Az MTA Konkoly Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézet és a

Szegedi Tudományegyetem együttműködése során több száz kisbolygót azonosítottak az utóbbi tíz évben. A megfigyelések a Mátrában, Piszkestetőn történnek, a munkák elméleti háttere Szegeden folyik – a kisbolygó kutatás magyarországi fellelegváraiban.

F. CS.